МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«МАКРОЕКОНОМІКА»

Мова навчання – ***українська***

Шифр та найменування галузі знань **D «Бізнес, адміністрування і право»**

Код та найменування спеціальності **D2 «Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок»**

Освітньо-професійна програма «**Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**»
Ступінь вищої освіти ***бакалавр***

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок», галузі знань
D «Бізнес, адміністрування і право»
«_28__» _08____ 2026 р. протокол №_6____

Реєстраційний номер в навчальному відділі
К 21-12/2026-27

Кафедра:	Економічної безпеки, права та соціальних процесів	
Викладач:	Атамась Галина Павлівна, доцент кафедри економічної безпеки, права та соціальних процесів, кандидат економічних наук, доцент	
Профайл	Контакти: galya.atamas25@gmail.com , 048-7124061	

1. Загальна інформація

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 2 семестрі
Кількість: кредитів - 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна – 80	Заочна – 100	

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Макроекономіка» формує у здобувачів вищої освіти систему знань про агреговані показники національної економіки, механізми функціонування макроекономічних ринків, взаємодію сукупного попиту та сукупної пропозиції, роль грошово-кредитної та фіскальної політики держави, причини економічної нестабільності та умови економічного зростання, а також відкритість економіки та її безпекові аспекти.

Особливу увагу приділено аналізу макроекономічних показників, побудові та інтерпретації макроекономічних моделей, оцінюванню наслідків державної політики для інфляції, безробіття та економічного зростання.

ОК базується на знаннях, отриманих здобувачем у межах освітнього компонента «Основи економічної теорії», і є підґрунтям для вивчення освітніх компонентів «Фінанси, гроші та кредит» та «Державне регулювання економіки».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – формування системи теоретичних знань щодо понятійно-категоріального апарату макроекономіки, сутності економічних явищ і процесів на макрорівні, а також базової теоретичної підготовки, необхідної для подальшого вивчення економічних дисциплін.

Завдання: вивчення впливу поведінки економічних суб’єктів та економічної політики на обсяг споживання та інвестицій, валютні курси, рівень інфляції, безробіття та економічне зростання; ознайомлення з основними макроекономічними моделями; аналіз інструментів фіскальної та грошово-кредитної політики; вивчення механізмів економічного зростання та функціонування відкритої економіки.

В результаті вивчення ОК «Макроекономіка» здобувач повинен:

знати: основні категорії й поняття макроекономіки; концепції та інструменти фіскальної і грошової політики держави; основні інструменти ринкового механізму попиту та пропозиції; основні макроекономічні показники та методи їх визначення; моделі макроекономічної рівноваги.

вміти: пояснювати макроекономічні процеси і явища на основі теоретичних моделей; аналізувати та змістовно інтерпретувати результати розрахунків макроекономічних показників; застосовувати інструментарій аналізу макроекономічної рівноваги; оцінювати наслідки державної політики для інфляції, безробіття та економічного зростання.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Макроекономіка» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, визначені в Стандарті вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (галузь знань 07 «Управління та адміністрування») та освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризуються невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних занять

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. «Агреговані показники. Кейнсіанська модель макроекономіки»			
1	Макроекономіка як наука	2	1
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	1

3	Сукупний попит та сукупна пропозиція	2	1
4	Класична і кейнсіанська макроекономічні моделі	2	1
5	Грошовий ринок та банківська система	2	1
	Разом за модулем 1:	**10**	**5**
Змістовий модуль 2. «Держава та макроекономічна політика»			
6	Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку економіки, безробіття та інфляція	2	1
7	Держава у системі макроекономічного регулювання	2	1
8	Фіскальна та грошова-кредитна політика держави	2	1
9	Економічне зростання	2	1
10	Відкрита економіка та економічна безпека країни	2	1
	Разом за модулем 2:	**10**	**5**
	Всього за ОК:	**20**	**10**

5.2 Перелік практичних занять

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Макроекономіка як наука	2	—
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	5
3	Сукупний попит та сукупна пропозиція	2	—
4	Класична і кейнсіанська макроекономічні моделі	2	—
5	Грошовий ринок та банківська система	2	—
6	Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку економіки, безробіття та інфляція	2	5
7	Держава у системі макроекономічного регулювання	2	—
8	Фіскальна та грошова-кредитна політика держави	2	—
9	Економічне зростання	2	—
10	Відкрита економіка та економічна безпека країни	2	—
	Всього за ОК:	20	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Макроекономіка як наука	8	10
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	8	10
3	Сукупний попит та сукупна пропозиція	8	10
4	Класична і кейнсіанська макроекономічні моделі	8	10
5	Грошовий ринок та банківська система	8	10
6	Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку економіки, безробіття та інфляція	8	10
7	Держава у системі макроекономічного регулювання	8	10
8	Фіскальна та грошова-кредитна політика держави	8	10
9	Економічне зростання	8	10
10	Відкрита економіка та економічна безпека країни	8	10

Всього за ОК:	80	100

Теми рефератів (індивідуальне науково-дослідне завдання), з яких здобувач обирає відповідні до тем курсу:

1. Банки та їх роль в економіці.
2. Боргова стабільність гривні.
3. Валовий національний продукт.
4. Держава в системі макроекономічного регулювання.
5. Державне регулювання економіки у зарубіжних країнах.
6. Державний борг: обслуговування та управління.
7. Державний бюджет України: доходи та видатки.
8. Динаміка норм банківських резервів в Україні.
9. Дискреційна та автоматична фіскальна політика.
10. Економічна система: сутність, характеристика, особливості.
11. Економічна суть ринку праці.
12. Економічне зростання в моделях зростання.
13. Інфляція: економічна природа, форми, типи і наслідки.
14. Інфляція: суть, види, джерела, наслідки, зв'язок з безробіттям.
15. Історія виникнення і розвитку макроекономічної науки.

Відповідність тем курсу номерам завдань: тема 1 – №№ 10, 15; тема 2 – № 3; тема 5 – №№ 1, 8; тема 6 – №№ 11, 13, 14; тема 7 – №№ 4, 5; тема 8 – №№ 2, 6, 7, 9; тема 9 – № 12; теми 3, 4, 10 – окремих рефератів не передбачено.

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів з освітніх компонентів, що забезпечують вивчення даного ОК (діагностика первинних знань).

Формами поточного контролю є:

- *Захист практичних робіт; виконання самостійних завдань (опрацювання тем, реферати, індивідуальне завдання);*
- *модульні контрольні роботи та тестування знань здобувачів з тем ЗМ;*
- *усний контроль (опитування, дискусія, обговорення на практичних заняттях);*
- *тощо.*

Підсумковий контроль – екзамен (максимум 30 балів).

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів, денна	Максимальна кількість оціночних балів, заочна
Змістовий модуль 1. «Агреговані показники. Кейнсіанська модель макроекономіки»		
Практичні роботи* (денна: 5 робіт × 3,2 бала; заочна: 1 робота × 12 балів)	16	12
Самостійна робота*: опрацювання тем (5 тем)	4	8
Самостійна робота*: реферат (ЗМ1)	5	5
Тестування*	10	10
Всього за змістовий модуль 1	**35**	**35**

Змістовий модуль 2. «Держава та макроекономічна політика»		
Практичні роботи* (денна: 5 робіт × 3,2 бала; заочна: 1 робота × 12 балів)	16	12
Самостійна робота*: опрацювання тем (5 тем)	4	8
Самостійна робота*: доповідь (ЗМ2)	5	5
Тестування*	10	10
Всього за змістовий модуль 2	**35**	**35**
Екзамен	**30**	**30**
Всього	**100**	**100**

Розподіл балів у межах модуля: денна форма – практичні роботи: 5 робіт × 3,2 бала = 16; опрацювання 5 тем × 0,8 бала = 4; реферат (ЗМ1) або доповідь (ЗМ2) – 5 балів; тестування – 10 балів. Заочна форма: практична робота – 1 робота × 12 балів = 12; опрацювання 5 тем × 1,6 бала = 8; реферат (ЗМ1) або доповідь (ЗМ2) – 5 балів; тестування – 10 балів (разом 35 балів за модуль). Лекційні заняття безбальні; засвоєння лекційного матеріалу перевіряється через тестування та захист практичних робіт. Мінімальна сума за кожен модуль – 21 бал (60%); для екзамену – 18 балів (60%) з 30; загальна мінімальна сума за семестр – 60 балів.

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в Одеському національному технологічному університеті.

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи

Денна (3,2 бала за роботу)	***Заочна (12 балів за роботу)***	**Критерії оцінювання**	**Оцінка**
2,9–3,2 бала	***10,8–12 балів***	*Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді (90–100%)*	відмінно
2,4–2,8 бала	***8,9–10,7 балів***	*Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності (74–89%)*	дуже добре
1,9–2,3 бала	***7,2–8,7 балів***	*Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки (60–73%)*	добре
1,1–1,8 бала	***4,2–7,1 бала***	*Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки (35–59%)*	достатньо
0–1,0 бала	***0–4 бали***	*Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді (0–34%)*	незадовільно

Самостійна робота: опрацювання теми (оцінювання однієї теми)

Денна (максимум 0,8 бала за тему)	***Заочна (максимум 1,6 бала за тему)***	**Критерії оцінювання**	**Оцінка**
0,7–0,8	***1,4–1,6***	*Тема опрацьована повністю та вчасно, надані повні обґрунтовані відповіді (90–100%)*	відмінно
0,6	***1,2–1,3***	*Тема опрацьована та вчасно подана, при відповіді допущені неточності (74–89%)*	дуже добре
0,5	***1,0–1,1***	*Тема опрацьована, відповіді неповні, допущені помилки (60–73%)*	добре

0,3–0,4	***0,6–0,9***	*Тема опрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки (35–59%)*	достатньо
0–0,2	***0–0,5***	*Тема не опрацьована або дані незадовільні відповіді (0–34%)*	незадовільно

Самостійна робота: реферат (змістовий модуль 1) та доповідь (змістовий модуль 2)

Бали (денна і заочна)	**Критерії оцінювання**	**Оцінка**
4,5–5	*Реферат (доповідь) виконано та вчасно захищено, надані повні обґрунтовані відповіді (90–100%)*	відмінно
3,7–4,4	*Реферат (доповідь) виконано та вчасно захищено, при відповіді допущені неточності (74–89%)*	дуже добре
3,0–3,6	*Реферат (доповідь) виконано, відповіді неповні, допущені помилки (60–73%)*	добре
1,8–2,9	*Реферат (доповідь) виконано, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки (35–59%)*	достатньо
0–1,7	*Реферат (доповідь) не виконано або дані незадовільні відповіді (0–34%)*	незадовільно

Тестування (максимум 10 балів)

Денна (максимум 10 балів)	***Заочна (максимум 10 балів)***	Критерії оцінювання (тестування)	Оцінка
9–10 балів	***9–10 балів***	*90–100% правильних відповідей*	відмінно
7–8 балів	***7–8 балів***	*74–89% правильних відповідей*	дуже добре
6 балів	***6 балів***	*60–73% правильних відповідей*	добре
4–5 балів	***4–5 балів***	*35–59% правильних відповідей*	достатньо
0–3 бали	***0–3 бали***	*0–34% правильних відповідей*	незадовільно

Екзамен (оцінювання)

Бали	**Критерії оцінювання**	**Оцінка**
27–30 балів	*якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру*	відмінно
23–26 балів	*якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності*	дуже добре
18–22 бали	*якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури*	задовільно
0–17 балів	*якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури*	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:
Лекційні заняття: словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, дискусія); наочні методи (ілюстрація, демонстрація); пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.
Практичні заняття: розв'язання розрахункових задач на визначення ВВП, макроекономічної рівноваги, мультиплікатора; аналіз конкретних макроекономічних ситуацій (кейс-метод); графічний аналіз моделей сукупного попиту та сукупної пропозиції; групове обговорення.
Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу та підручників; опрацювання розділів, що не виносяться на лекції; розв'язання задач; аналіз статистичних даних (ВВП, інфляції, безробіття, облікової ставки); підготовка рефератів; тестування.

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1.Мікро- та макроекономіка [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. І. Андрусь ; Нац. техн. ун-т "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. — 325 с. https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult

2. Macroeconomic modelling of R&D and innovation policies [Електронний ресурс] = Макроекономічне моделювання науково-технічної та інноваційної політики / edited by : Ufuk Akcigit, Cristiana Benedetti Fasil, Giammario Impullitti, Omar Licandro, Miguel Sanchez-Martinez. — Cham : Palgrave Macmillan, 2022. — 212 p. : online resource. https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2054474

3.Проблеми та перспективи забезпечення макроекономічної стабільності [Електронний ресурс] : підручник / С. В. Лєонов, М. М. Бричко, Л. С. Захаркіна та ін. ; за заг. ред: С. В. Лєонова ; за заг. ред.: М. М. Бричко ; Сум. держ. ун-т. — Суми : СумДУ, 2022. — 211 с. https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2493469

4.Principles of Macroeconomics [Електронний ресурс] = Принципи макроекономіки : textbook / Sharmistha Nag ; Fanshawe College. — Ontario, Canada, 2023. https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.3025947

5.Економіка та управління бізнесом [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. В. Длугопольський, І. М. Чирак, А. А. Вірковська та ін. ; Західноукр. нац. ун-т ; за ред. В. В. Козюка. — Тернопіль : Університетська думка, 2025. — 344 с. https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.10024157

Електронні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua/
2. Національна парламентська бібліотека України – http://www.nplu.kiev.ua/
3. Одеська національна наукова бібліотека імені М. Горького – http://www.odnb.odessa.ua/
4. Електронна бібліотека ОНТУ – http://library.opu.ua

Додаткові:

1. Радіонова І. Ф., Котенок Д. М. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2025. 335 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/51661.
2. Біла І. С., Шевченко О. О. Макроекономіка : практикум. Київ : Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2025. 167 с. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/38791.
3. Шадура-Никипорець Н. Т., Мініна О. В. Мікроекономіка та макроекономіка: основи : навчальний посібник. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. 290 с. URL: https://ir.stu.cn.ua/items/b17f7e88-81ad-4290-b91c-32f77c781d74.
4. Решетняк Н. Б., Климова С. О. та ін. Макроекономіка і основи глобалізації : навчальний посібник / за ред. Н. Б. Решетняк, С. О. Климової. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2024.

336 с. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/entities/publication/da05f3e4-e723-499e-9c6f-5b8675cd6a15.
5. Бажал Ю. М. Макроекономіка : конспект лекцій : навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Київ : НаУКМА, 2024. 41 с. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/28926.
6. Фісуненко Н. О., Альошина Т. В., Сидоров О. А., М'ячин В. Г. Макроекономіка : навчальний посібник. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. 148 с. URL: https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/13272.
7. Тюхтенко Н. А., Синякова К. М. Макроекономіка : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2025. 352 с. URL: https://book.sumy.ua/makroekonomika/

Нормативно-правові джерела

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (зі змінами та доповненнями).
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).
3. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV (зі змінами та доповненнями).

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців.

Викладач ПІДПИСАНО Галина АТАМАСЬ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Економічної безпеки, права та соціальних процесів

Протокол від «_28__» _ серпня_ 2026_ р. № _1___

Завідувач кафедри ПІДПИСАНО Наталія ЗГАДОВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
к.е.н., доцент, доцент кафедри фанансів,
обліку і аудиту, ОНТУ ПІДПИСАНО Ольга ЄВТУШЕВСЬКА